

INHOUD

WOORD VOORAF	v
VOORWOORD	vii
INLEIDING	xv
DEEL 1	
DE ESSENTIE VAN DE SOCIALE ZEKERHEID	1
Het probleem van de definitie	1
Het zoeken naar zekerheid	2
I. Primitieve technieken	4
A. De familie	4
B. Sparen en eigendom	5
C. Liefdadigheid	6
D. Het doorleven ervan	7
II. Meer ontwikkelde technieken	9
A. De burgerlijke aansprakelijkheid	9
B. De verzekering	11
C. De mutualiteit	13
D. Het doorleven ervan	14
III. De moderne sociale zekerheid	17
A. Bismarck-opvatting	17
B. Het Beveridge-model	19
C. Evolutie naar een Europese opvatting	21
D. Vernieuwing in de opvattingen: Schade aan de Mens	22
IV. De dubbele functie van de sociale zekerheid	27

DEEL 2	
SOCIALE ZEKERHEID EN HET LEVEN VAN DE MENS IN DE MAATSCHAPPIJ	33
I. Vrijheid en sociale zekerheid	33
A. Een fundamenteel onderscheid	34
B. Vrijheid in de minimumbescherming.....	35
1. In de medische zorgen	36
2. Voorzieningen voor gehandicapten.....	39
3. Bijstand en bestaansminimum.....	43
4. Of een basisinkomen?	45
C. In de arbeidsverzekering	47
1. In de werkloosheid.....	48
2. In andere takken.....	51
D. Meer vrijheid in de ondernemingen?.....	55
E. En meer vrijheid voor de instellingen?	56
Conclusie	58
II. Individu, gezin en familie	59
A. Beginnen wij met enkele begrippen klaar te stellen	59
B. In de medische zorgen en gezinsbijlagen.....	61
C. In de loonvervangende uitkeringen.....	63
D. In de minimumuitkeringen.....	69
Conclusie	73
DEEL 3	
DE FINANCIERING	75
I. De financiering door bijdragen	77
A. Bijdragen of belastingen?.....	77
B. “Sociale” bijdragen?	79
C. Werkgevers- en werknemersbijdrage.....	80
1. Loonbegrip	81
2. Onderscheid werknemers-zelfstandigen	82
3. Gevolgen voor het systeem	83
4. Onevenwicht in het systeem.....	84
Conclusie	87
II. Het financiële beheer	89
A. Financieringstechnieken	89
B. Autonoom beheer	92
C. De overheid als beheerder en als regelgever	94

D.	Naar een echt autonoom beheer?	95
1.	Beheersniveau	95
2.	Samenstelling van het beheersorgaan	96
3.	Verantwoordelijkheid	100
	Conclusie	101
III.	Bijdragen en tewerkstelling	102
A.	Sociale zekerheid en statuut van de arbeid	102
B.	Sociale zekerheid en de kwaliteit van de tewerkstelling	105
1.	De werkloosheid	105
2.	Andere regelingen	107
C.	Sociale zekerheid en kwantitatieve werkgelegenheid	108
1.	De last van de financiering	109
2.	Het tewerkstellingseffect	111
3.	Door lastenverlaging?	112
a.	Ethische vraag	112
b.	Subsidiëring van ondernemingen	113
c.	Contributief karakter van de sociale zekerheid	114
d.	Verplicht karakter van de bijdrage	115
e.	Het is nutteloos	116
D.	Tewerkstellingspolitiek: de tongen van Aesopus	118
E.	Tewerkstellingspolitiek en productiviteit	119
	Conclusie	120

DEEL 4

DE GROTE PROBLEEMGEBIEDEN

I.	Arbeidsongeschiktheid, werkloosheid en activering	123
A.	Een goed criterium voor recht op uitkeringen?	123
B.	Het evaluatieprobleem	125
C.	Onderscheid werklozen – arbeidsongeschikten	129
D.	Niet de oorzaak maar het gevolg	132
1.	Kortstondige onderbreking	133
2.	Langdurige onderbreking	133
3.	Definitieve stopzetting	136
E.	De evaluatie	137
1.	De evaluatie bij kortstondige onderbreking	137
a.	Arbeidsongeschiktheid	137
b.	Tijdelijke werkloosheid	139
c.	En ook de arbeidsongeschiktheid?	140

2.	De evaluatie bij langer durende arbeidsonderbreking	141
a.	Revalidatie en herinschakeling.	141
b.	Vrije keuze	142
c.	En evaluatie	144
3.	De evaluatie bij definitieve werkonderbreking	144
F.	De prestaties en hun voorwaarden.	146
	Conclusie	149
II.	Pensioenen en vergrijzing	150
A.	Het probleem is niet de vergrijzing maar de verhouding actieven/niet-actieven.	150
B.	Factoren die deze verhouding bepalen	151
1.	Laag geboortecijfer	152
2.	Late intrede in het beroepsleven	153
3.	Vervroegde uittreding uit het beroepsleven.	153
4.	Arbeidsongeschiktheid	154
5.	Werkloosheid	155
6.	Enkele positieve elementen.	156
7.	Slotsom.	157
C.	Wat kan gedaan worden aan de oorzaken?	157
D.	Modellen van oplossing	161
1.	Privatisering	162
2.	Kapitalisatie.	163
3.	Defined benefit – defined contribution.	164
4.	“Notional” defined contribution	166
E.	Wat moet er dan wel gedaan worden?	167
1.	Noodzaak van een hervorming	167
2.	Nationaal basispensioen	169
3.	Aanvullende verzekering voor alle werkenden	170
4.	Derde pijler: de WAP	172
	Conclusie	173
III.	Medische zorgen.	174
A.	Het basisprincipe: gelijke toegang tot medische zorgen	174
B.	Ziekteverzekering of nationale gezondheidsdienst?	175
C.	Het kostenprobleem	177
D.	De pogingen tot kostenbeheersing.	178
1.	De beheersing van de doktershonoraria	178
2.	De prijzen van ziekenhuizen en geneesmiddelen	179
3.	Remgelden	180
4.	Planning van het aanbod	181
5.	Kwantiteitscontrole	183

6.	Budgettering	184
7.	Kwaliteitscontrole.....	185
E.	Het wezenlijke probleem	187
1.	De economische zijde van de medische praktijk.....	188
2.	Het irrationele element in de gezondheidszorg	189
F.	Wat kan (moet) men dan wel doen?.....	191
1.	Consumentgerichte of resultaatgerichte zorg	191
2.	Wat bedoelen wij? Informatiedoorstroming	193
3.	En de kostenbeheersing?	195
G.	In cauda venenum: de privépraktijk	197

DEEL 5

GLOBALISERING EN SOCIALE ZEKERHEID..... 199

I.	Globalisering: bedreiging voor de sociale zekerheid?.....	201
A.	Crisis van de sociale zekerheid	201
B.	Toch uitbreiding in de wereld	204
C.	De kost van sociale zekerheid	206
D.	Niet meer houdbaar onder de druk van de internationale concurrentie?	208
II.	Moet de sociale zekerheid zelf niet geglobaliseerd worden?	212
A.	Twee vormen van sociale zekerheid.....	212
B.	Noodzaak van een globale sociale zekerheid?	213
C.	Het falen van het internationaal socialezekerheidsrecht	214
D.	Naar een globale sociale zekerheid?.....	219
E.	Is het mogelijk?	222
F.	Geleidelijke invoering.....	224

ALGEMENE CONCLUSIE..... 227